

Lat okkum gera eina íløgu í kvinnurnar

Jógvan Philbrow

Næstformaður í Føroya Pedagogfelag

It's all about the people: Jobs, equality and trust

Tað snýr seg alt saman

um fólkið: Arbeidspláss, javnstøða og álit.

Soleiðis eitur oddagreinin í nýggjastu árbókini fyri 2013 hjá OECD, ið eg fekk inn um hurðina í vikuni.

OECD (The Organisation for Economic Co-operation and Development), ið er ein felagskapur hjá teimum rikastu londunum í heiminum, hevur sítt boð upp á, hvussu londini skulu sleppa sum best burturúr figgjarkreppuni. Og í hesi ársfrá-

greiðingini tykist boðskapurin greiður.

Fíggjarkreppan og sparringar innan tað almenna hava havt stórar menniskjansligar avleiðingar, og eiga vit at royna at bóta uppá hesar.

Aðalskrivarin í OECD, Angel Gurria, mælir til, at londini arbeiða miðvíst við at skapa arbeidspláss, minka um munin millum háinntøkur og láginntøkur, har ið munurin millum inntøkurnar hjá kvinnum og monnum eigur

at takast í álvara, og samstundis royna at skapa álit á politisku skipanina. Her er gjøgnumskygni eitt av lyklaordunum.

Sum næstformaður í einum fakfelag, ið næstan bert umboðar kvinnur í einum láglønarbólki, sum harafturat bæði hevur trupult við at finna fulltíðarstørv og orkuna at arbeiða fulla tíð, er hetta enn einaferð ein staðfesting av, at politiski myndugleikin kann og eigur at

stuðla upp undir at bóta um viðurskiftini.

Seinastu hagtølini frá Hagstovuni vóru heldur ikki so jalig, “26 færri føroyingar” var heitið á grein á portalinum. Vit hava leingi vitað, at vit hava eitt kvinnu-undirskot í Føroyum – so tann gongdin er neyvan steðgað.

Hevði tað ikki veri skilagott at gjørt eina íløgu í hesar kvinnur, ið eru ein láglønarbólkur, soleiðis at trivnaðurin hjá kvinnum

í Føroyum í øllum førum gjørdist tað betur, samfelagnum øllum at frama?

Tað haldi eg, og tað hevði ikki veri verri, um vit samstundis fylgdu tilmælinum hjá OECD.

Um heimahjálpin

Sigvald Kristiansen

Skála 14. juni 2013

Eg sendi eitt lesarabræv til Sosialin seinasta sunnudag um heimahjálpin sum eitt lítið íkast til fundin, sum skuldi vera í Miðlahúsinum í vikuni. Eg kundi av ávísum orsökum ikki fara á henda áhugaverda fund. Men har kom einki bræv í Sosialin.

Nú siggi eg í friggjadags-

blaðnum, at teir fáu politikarar, sum vóru á fundinum, eru skelkaðir av støðuni á eldraøkinum. Hetta undrar meg stórliga, tí hesir somu politikarar hava ferð eftir ferð fingið at vita – frá millum annað Landsfelag Pensjónista og øðrum felagsskapum – hvussu illa er statt viðvíkjandi heimahjálpin.

Síðani eldraárið 1999 hevur tað verið júkað upp í saman um ringu støðuna hjá heimahjálpunum bæði í talu og skrift, spurt hevur verið eftir, hvar pengarnir fara, hvør stýrir peningarenslinum, tí teir koma ikki brúkaranum til góða, støðan er versnað ár undan ári.

Á almennum fundum, har

hesir somu politikarar hava verið til steðar, á fundum við teir politisku flokkarnar saman og hvør sær, í sjónvarpi og útvarpi og við nógvum greinum í bløðunum og í Sólsetur øll hesi árin, er gjørt vart við ta ringu støðuna á hesum økinum.

Nú aftaná fundin í Miðlahúsinum rakna nakrir politikarar við og eru skelkaðir. Betri seint enn ongantið! Vónandi fer hesin hvøkkur at gera tað, at okkurt fer at henda. Tað ber ikki til áhaldandi at siga, at teir – politikarnir – ikki vita, hvussu illa er statt á hesum økinum.

Bygningurin, stýringin á hesum økinum má broytast, sum tað so oftani er víst á

áður, og sum nú eisini hetta nýggja felagið leggur stóran dent á. Spyrst nakað gott burturúr til frama fyri tey eldru, sum fegin vilja búgva heima so leingi sum møguligt og fáa góða og neyðuga heimahjálp, so kunnu vit øll fegnast um tað.

Skattainntøkur landsins aftur eftir hæli

Frank Davidsen

2010: 1.474,713
2011: 1.505,290
2012: 1.443,896
2013: 604.046

So kann ein og hvør spyrja seg sjálvan, hvussu tað kann bera til, at inntøkur landsins stagnerað, samstundis sum vit fáa milliardainntøkur, og eina rúgvu av arbeidsplássum í samband við uppsjóvurvinnuna, og alivinnan hevur ongantið skapt so nógv arbeidspláss sum nú.

Tann mest einfalda orsök er helst hon, at henda samgonga sum eitt tað fyrsta hon barslaði við aftan á seinasta løgtingsval, var at skatta framtíðarpensiónir. Ikki tí, varð henda kvarta milliard teir beinleiðis “stjala” á hvørjum ári frá framtíðar pensionistum, komið nútíðarpensionistum til góðar, so høvdu okkara pensionistar ikki verið komin í tí vanlukkuligu og mannminskandi støðu, tey eru komin í.

Í staðin fyri so verður henda kvarta milliardin latin í skattalætta, hjá tí inntøkubólki í hevur ráð at gjalda skatt.

Sjálvt um avvarðandi og nývalda Eldraráðið siga, at støðan er ótolandi bæði hjá okkara pensionistum, eins og tey sum sum starvast

innan eldraðki, so dugur Løgmaður ikki at siggja nakran trupulleika innan eldraðki. Sum hann sær tað, so er tað okkurt hissini ellis og røktarheim, sum ikki hava hildið seg til sína játtan. Tí sær hann ikki nakra orsök til at kalla løgtingi saman, hesum viðvíkjandi Men sum vit øll hava funnið út av, so livur okkara løgmaður í eini dreymaverð, eins og hann livur sítt politiska lív, saman við Fólka flokkinum, uttan at geva sær far um, at hann politiskt er sambandsmaður.

Nú er so Sambandsflokkurin vaknaður við kaldan drey, og fyrrverandi landsstýriskvinna Sambandsflokkin sær seg noyddan, at traðka fram í fjølmíðlunum í dag. Her viðurkennur hon,

at Sambandsflokkurin er noyddur at hvessa sær profilin, innan eldraðki, har flokkurin hevur verið alt ov lítið sjónligur.

Men tað verður helst ein tungur burður hjá mannigini, at fáa teirra løgmann út úr fólka floksholini. Ja, ein hevði als ikki verið kløkkur, um sitandi Løgmaður aftan á næsta løgtingsval, gjørdist valevni hjá Fólka flokkinum í staðin fyr valevnii Sambandsflokksins.

Undir øllum umstøðum, so eigur Rósa Samuelsen rós fyr, at hon alment traðkar fram, og óbeinleiðis viðgongur, at tann ultra høgra politikkur ið hevur verið førður í hesi samgongu, hann skal steðgast her og nú.

Nú fáa vit at siggja, um tingmanning Sambands-

flokksins megnar at steðga tí politikki, sum hennara formaður hevur gjørt seg til talsmann fyr.

Eftir tí virksemini sum hevur verið, og er í lötuni, so áttu skattainntøkur landsins at tátta út í móti 2 milliardum. Tó at meginpartur av fiskavirkisvinnuni saman við fiskiflotanum lá still, teir fyrstu 2-3 mánaðar av 2011, so vóru skattainntøkurnar í 2012 minni enn í 2011.

500 nýggj arbeidspláss eru komin afturat, men samstundis er skattainntøkur landsins minkaðar, ella standa í stað. Tað skal loysa seg at arbeiða varð sagt. Eitt veit eg, at tann dagin eingin skal gjalda skatt, tá verða tað ikki bert pensionistarnir, ið verða við sviðið soð.

Samstundis tekur sitandi

samgonga 200-250 milliónir krónur inn á hvørjum árið, frá komandi pensionistum, til at gjalda ein skattalætta fyr. So tann dagin hesir koma í pensiónsaldur, verður støðan uppافتur verri enn hon er í dag. Tí teirra skattakrónur eru langt síðan brúktar, av teimun ultrahøggru politikkarnum, væl hjálptir av einum Sambandsflokki, sum als ongan sosialan profil hevur havt, síðan teirra formaður gjørdist størsti stuðul Fólka flokksins í nýggjari tíð.